

รายงานผลการประเมินองค์การมหาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) (สปร.)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

วัตถุประสงค์การจัดตั้ง	ข้อมูลพื้นฐาน		
<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นองค์กรบริหารและจัดการความรู้ที่สมบูรณ์ หลากหลาย และเป็นองค์กรพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ และยกระดับคุณภาพชีวิตที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ 2. ให้บริการและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ ทั้งในรูปแบบของอุทยานการเรียนรู้ และพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ 3. ส่งเสริมให้มีพื้นที่สร้างสรรค์ที่เอื้อต่อการเข้าถึงและการใช้บริการด้านการเรียนรู้ รวมทั้งพื้นที่ในการค้นคว้า แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างแรงบันดาลใจ ทั้งที่เป็นพื้นที่จริงทางกายภาพและพื้นที่เสมือนจริง 4. สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนทุกช่วงวัย โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส สามารถเข้าถึงข้อมูลและความรู้ที่หลากหลาย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงความรู้ 5. ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ รวมถึงพัฒนาทักษะที่หลากหลาย 6. สร้างสังคมการเรียนรู้ในภูมิภาค ท้องถิ่น และชุมชน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล รวมทั้งการนำความรู้ไปต่อยอดและขยายผล เพื่อสร้างรายได้และยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ 7. สร้างนวัตกรรมและพัฒนาการเรียนรู้รูปแบบใหม่ของคนทุกช่วงวัยรวมถึงกลุ่มผู้ด้อยโอกาสเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นต้นแบบขยายผล 	<p>งบประมาณ 252.0244 ล้านบาท</p> <p>รายได้* 17.2014 ล้านบาท</p> <p>เงินทุนสะสม 0.2955 ล้านบาท</p> <p>อัตรากำลัง (กรอบ/บรรจุจริง) 169 / 162 อัตรา</p> <p>ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร 166.5185 ล้านบาท</p> <p>งบประมาณค่าใช้จ่ายตามแผนการใช้จ่ายเงิน 474.0993 ล้านบาท</p> <p>(ประกอบด้วย เงินอุดหนุน+เงินทุนสะสม +รายได้) ไม่รวมงบลงทุน</p> <p>สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ร้อยละ 35.12</p> <p>* ที่มาของรายได้ เป็นข้อมูลประมาณการ มาจาก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) รายได้จากการค้าเงินงาน 13.5094 ล้านบาท 2) รายได้จากเงินบริจาคและอื่นๆ 3.6919 ล้านบาท <p>ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565</p>		
คณะกรรมการองค์การมหาชน			
	วันที่ได้รับแต่งตั้ง	วันที่ครบวาระ	
ประธานกรรมการ	1 นายปรเมธี วิมลศิริ	28 มิถุนายน 2565	28 มกราคม 2566
กรรมการโดยตำแหน่ง	2. ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	-	-
	3. ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	-	-
	4. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	-	-
	5. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	-	-
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	6. รองศาสตราจารย์ บุญสนอง รัตนสุนทรากุล	29 มกราคม 2562	28 มกราคม 2566
	7. นายสุวิชัย โจรنوانิช	29 มกราคม 2562	28 มกราคม 2566
	8. นายชัยยศ อิมสุวรรณ์	29 มกราคม 2562	28 มกราคม 2566
	9. นางฐะปาณีย์ อาจารย์วงศ์	29 มกราคม 2562	28 มกราคม 2566
	10. ศาสตราจารย์ พิชัย สนแจ้ง	29 มกราคม 2562	28 มกราคม 2566
กรรมการและเลขานุการ (ผู้อำนวยการ)	11. นายทวารัฐ สูตะบุตร	23 สิงหาคม 2565	22 สิงหาคม 2569
วิสัยทัศน์			
ขยายโอกาสการเข้าถึงนวัตกรรมแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ตามแนวโน้มเทคโนโลยีที่ทันสมัย			

แบบประเมินองค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

ส่วนที่ 1 องค์ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน		ส่วนที่ 2 ตัวชี้วัดประกอบการประเมิน
สรุปผลการประเมินระดับองค์กร*	คะแนนรวมถ่วงน้ำหนัก	ITA**
ระดับดีมาก	91.49 คะแนน	95.98 คะแนน

ส่วนที่ 3 ตัวชี้วัดการติดตามผลกระทบเป็นรายปี (monitoring KPI)			
ตัวชี้วัด monitor	ค่าเป้าหมาย		
	2565	2566	2567
1) มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ (ล้านบาท)	5,130	3,314	8,097
ผลการดำเนินงานปี 2565 : 11,070 ล้านบาท			
2) มูลค่าเพิ่มทางสังคม (ล้านบาท)	21,903	14,559	5,452
ผลการดำเนินงานปี 2565 : 5,620 ล้านบาท			

หมายเหตุ :

* สรุปผลการประเมินระดับองค์กร

ระดับดีมาก หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 90 - 100 คะแนน

ระดับดี หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 75 - 89.99 คะแนน

ระดับพอใช้ หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 60 - 74.99 คะแนน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ต่ำกว่า 60 คะแนน

** ITA : Integrity and Transparency Assessment หรือ ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงาน ประเมินโดย สำนักงาน ป.ป.ช.

ส่วนที่ 1 องค์ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การประเมิน			ผลการดำเนินงาน		
		เป้าหมาย ขั้นต่ำ (50)	เป้าหมาย มาตรฐาน (75)	เป้าหมาย ขั้นสูง (100)	ผลการ ดำเนินงาน	คะแนนที่ได้ (เทียบจาก ค่าเป้าหมาย)	คะแนน ถ่วงน้ำหนัก
Performance Perspective							
องค์ประกอบที่ 1 ประสิทธิภาพการดำเนินงาน (ร้อยละ 40)							
1.1 ตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับภารกิจตาม วัตถุประสงค์การจัดตั้งที่แสดงให้เห็น การเชื่อมโยงจากยุทธศาสตร์ ชาติ นโยบายและแผนระดับชาติ							
1.1.1 ความสำเร็จในการปรับ บทบาทภารกิจของ สบร.	6	ปรับแนวทางและ แผนการลด ค่าใช้จ่ายบุคลากร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2565 - 2569) พร้อมทั้งแนว ทางการปรับ บทบาทภารกิจ ตามความเห็น ของสำนักงาน ก.พ.ร. ต่อ กก. สบร. พิจารณา เห็นชอบ	ปรับแนวทางและ แผนการลด ค่าใช้จ่ายบุคลากร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2565 - 2569) พร้อมทั้งแนว ทางการปรับ บทบาทภารกิจ ตามความเห็น ของสำนักงาน ก.พ.ร. ต่อ อ.กพ. พิจารณา พิจารณา	ปรับแนวทางและ แผนการลด ค่าใช้จ่าย บุคลากร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2565 - 2569) พร้อมทั้ง แนวทางการปรับ บทบาทภารกิจ ตามความเห็น ของสำนักงาน ก.พ.ร. ต่อ กพ. พิจารณา พิจารณา	กก. สบร. เห็นชอบการปรับ แนวทางและ แผนการลด ค่าใช้จ่ายบุคลากร ระยะ 5 ปี พร้อม ทั้งแนวทางการ ปรับบทบาท ภารกิจ ซึ่ง สบร. ได้ส่งแผนดังกล่าว ให้ ก.พ.ร. เสนอ ให้ อ.กพ. พิจารณา	75	4.50
1.1.2 ความสำเร็จในการพัฒนา แหล่งเรียนรู้และพื้นที่ สร้างสรรค์ของ สบร.	6	พัฒนาแล้วเสร็จ ตามกระบวนการ ที่ได้ตกลงใน ความร่วมมือ 3 แห่ง	พัฒนาแล้วเสร็จ ตามกระบวนการที่ ได้ตกลงในความ ร่วมมือ 4 แห่ง	จำนวนหน่วยงาน เครือข่ายอุทยาน การเรียนรู้ อย่างน้อย 1 แห่งอยู่ใน รายชื่อของ กระทรวงศึกษา ธิการเพื่อสมัครเข้า เป็นสมาชิกของ เครือข่ายโลกด้าน เมืองแห่งการ เรียนรู้ของ ยูเนสโก	มีเครือข่ายอุทยาน การเรียนรู้ 2 แห่ง ที่กระทรวง ศึกษาธิการเสนอ ชื่อเพื่อสมัครเข้า เป็นสมาชิก คือ จังหวัดพะเยา (อบจ.พะเยา) และ นครหาดใหญ่ (เทศบาลนคร หาดใหญ่)	100	6
1.1.3 ความสำเร็จในการพัฒนา แพลตฟอร์มการเรียนรู้ สาธารณะที่สามารถ ขับเคลื่อนการส่งเสริมการ เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	6	ออกแบบระบบ แล้วเสร็จ และมี การพัฒนา ปรับปรุง e-Museum 1 ระบบ	ทำการทดสอบเปิด ใช้งาน (soft opening) และ ดำเนินการปรับปรุง แก้ไขจากประเด็น ที่ได้รับจากการ ทดสอบแล้วเสร็จ	เปิดใช้งาน e- Museum และมี รายงานการ ประเมินผลการใช้ งานระบบ	เปิดใช้งาน e-Museum และ มีรายงานการ ประเมินผลการใช้ งานระบบ	100	6
1.1.4 การพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้โดยการพัฒนา เด็กเล่นตามหลักการพัฒนา สมอง	6	พัฒนาองค์ ความรู้สำหรับ บรรจุในสนาม เด็กเล่นในช่วง ปฐมวัย	พัฒนาสนามเด็ก เล่นในโรงเรียนนำ ร่อง 2 แห่ง	ขยายผลการ พัฒนาสนามเด็ก ในโรงเรียนใน สังกัด สพฐ. จำนวน 10 แห่ง	ขยายผลการ พัฒนาสนามเด็ก ในโรงเรียนใน สังกัด สพฐ. จำนวน 46 แห่ง	100	6
1.1.5 จำนวนการเข้าใช้บริการ ส่งเสริมการอ่านผ่าน แพลตฟอร์มออนไลน์ของ สถาบันอุทยานการเรียนรู้	6	230,737 คน/ครั้ง	288,343 คน/ครั้ง	345,949 คน/ครั้ง	977,613 คน/ครั้ง	100	6

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การประเมิน			ผลการดำเนินงาน		
		เป้าหมาย ขั้นต่ำ (50)	เป้าหมาย มาตรฐาน (75)	เป้าหมาย ขั้นสูง (100)	ผลการ ดำเนินงาน	คะแนนที่ได้ (เทียบจาก ค่าเป้าหมาย)	คะแนน ถ่วงน้ำหนัก
1.2 ตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับนโยบายสำคัญหรือแผนปฏิบัติการของกระทรวงที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนการบูรณาการการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภายในกระทรวงเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน							
1.2.1 ความสำเร็จของการพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้สาธารณะออนไลน์	10	มีเครือข่ายความร่วมมือสนับสนุนการเชื่อมโยงข้อมูลอย่างน้อย 5 แห่ง	พัฒนาเสร็จ 1 ระบบ	พัฒนาระบบเสร็จ + มีผู้ใช้ประโยชน์ 5 ล้านคน/ครั้ง	ดำเนินงานได้ตามเป้าหมายขั้นสูง โดยพัฒนาระบบเสร็จและมีผู้ใช้ประโยชน์ 8.1 ล้านคน/ครั้ง	100	10
องค์ประกอบที่ 2 ประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการดำเนินงาน (ร้อยละ 30)							
2.1 ตัวชี้วัดที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารงาน/ความคุ้มค่าในการดำเนินงาน							
2.1.1 ความสามารถในการหารายได้	12.5	9.17 ล้านบาท	9.24 ล้านบาท	9.30 ล้านบาท	13.5094 ล้านบาท	100	12.5
2.1.2 การประเมินความคุ้มค่าการดำเนินโครงการ	12.5	จัดทำรายงานผลการประเมินความคุ้มค่าของแต่ละโครงการ โดยมีประเด็นการประเมินและชุดข้อมูลครบถ้วนตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนด และส่งมายังสำนักงาน ก.พ.ร. ภายในวันที่ 14 ตุลาคม 2565	เป้าหมายขั้นต่ำ + เข้าร่วมการประชุมเพื่อนำเสนอผลการประเมินความคุ้มค่าในการนำดำเนินโครงการ และได้รับผลการประเมินเฉลี่ย 75 คะแนน	เป้าหมายขั้นต่ำ + เข้าร่วมการประชุมเพื่อนำเสนอผลการประเมินความคุ้มค่าในการนำดำเนินโครงการ และได้รับผลการประเมินเฉลี่ย 95 คะแนน	จัดทำรายงานผลการประเมินโครงการ โดยมีการประเมินและชุดข้อมูลครบถ้วนและจัดส่งภายในเวลาที่กำหนด และได้รับคะแนนประเมิน 82.11 คะแนน	83.89	10.49
2.2 ร้อยละค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชน	5	-	ร้อยละค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรไม่เกินกรอบวงเงินรวมฯ ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	•ร้อยละค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรไม่เกิน กรอบวงเงินรวมฯ ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด และ • ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรจริงไม่สูงกว่า	ร้อยละ 35.12 และ ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรจริงสูงกว่างบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจาก	0	0

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การประเมิน			ผลการดำเนินงาน		
		เป้าหมาย ขั้นต่ำ (50)	เป้าหมาย มาตรฐาน (75)	เป้าหมาย ขั้นสูง (100)	ผลการ ดำเนินงาน	คะแนนที่ได้ (เทียบจาก ค่าเป้าหมาย)	คะแนน ถ่วงน้ำหนัก
				งบประมาณ ที่ได้รับการ จัดสรร จากสำนัก งบประมาณ	สำนัก งบประมาณ		
Potential Perspective							
องค์ประกอบที่ 3 ศักยภาพขององค์การมหาชน (ร้อยละ 20)							
3.1 ผลการพัฒนาศักยภาพองค์กรสู่การเป็นระบบราชการ 4.0							
3.1.1 การพัฒนาองค์กรสู่ดิจิทัล 1) การให้บริการผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) : การพัฒนาต่อยอดระบบบริการ สมาชิก MyTK	10	ออกเอกสาร เป็นเอกสาร อิเล็กทรอนิกส์ (e-License/ e-Certificate/ e-Document) ผ่านทาง Mobile หรือ เว็บไซต์	ออกเอกสารเป็น เอกสาร อิเล็กทรอนิกส์ (e-License/ e-Certificate/ e-Document) ตามมาตรฐาน ETDA ผ่านทาง Mobile หรือ เว็บไซต์ และ ผู้รับบริการ สามารถ print out เอกสารได้	สามารถเริ่ม ให้บริการได้ และมีจำนวน ผู้ใช้งานผ่าน ระบบไม่น้อย กว่าร้อยละ 5 ของจำนวน ผู้รับบริการ ทั้งหมด	สามารถเริ่ม ให้บริการระบบ e-Service (MyTK) ได้ และ มีผู้ใช้บริการผ่าน ระบบจำนวน 70,543 คน หรือคิดเป็น ร้อยละ 45 ของ จำนวน ผู้รับบริการ ทั้งหมดจำนวน 156,568 คน	100	10
3.1.2 การประเมินสถานะของหน่วยงาน ภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0)	10	380 คะแนน	-	425 คะแนน	449.08 คะแนน	100	10
องค์ประกอบที่ 4 การควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน (ร้อยละ 10)							
4.1 ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนา ด้านการควบคุมดูแลกิจการของ คณะกรรมการองค์การมหาชน	10		ร้อยละ 100		ร้อยละ 100	100	10
คะแนนรวม							91.49
สรุปผลการประเมินระดับองค์กร							ระดับดีมาก

สรุปผลการประเมินระดับองค์กร

- ระดับดีมาก หมายถึง องค์กรมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 90 - 100 คะแนน
- ระดับดี หมายถึง องค์กรมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 75 - 89.99 คะแนน
- ระดับพอใช้ หมายถึง องค์กรมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 60 - 74.99 คะแนน
- ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง องค์กรมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ต่ำกว่า 60 คะแนน

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการติดตามผลกระทบเป็นรายปี (monitoring KPI)

ตัวชี้วัด	ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566	ปี 2567
	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	เป้าหมาย	เป้าหมาย
1. มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ (ล้านบาท)	3,314	7,717	8,097	11,070	-	-
2. มูลค่าเพิ่มทางสังคม (ล้านบาท)	14,599	5,192	5,452	5,620	-	-

สรุปผลงานสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

สปร. เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาให้เกิดพื้นที่เรียนรู้สาธารณะ เพื่อยกระดับศักยภาพการเรียนรู้ของประชาชน และการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงองค์ความรู้ของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งขับเคลื่อนงานพัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบห้องสมุดมีชีวิตและด้านพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ ผ่านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และมาตรการของภาครัฐที่มีข้อจำกัดในการใช้บริการที่แหล่งเรียนรู้ของ สปร. ในช่วงปีที่ผ่านมา ทำให้หน่วยงานจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อให้เหมาะกับการเข้าถึงของกลุ่มเป้าหมายให้สามารถเข้าถึงความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาในช่องทางดิจิทัลแพลตฟอร์ม ทั้งนี้ ประชาชนที่เข้าถึงและได้รับการถ่ายทอดนวัตกรรมและองค์ความรู้ผ่านสื่อออนไลน์ (Views/Reach) มีจำนวนรวม 102,966,878 ครั้ง และมีผู้ใช้บริการแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ TK Park และ Museum Siam จำนวนรวม 332,040 คน อีกทั้งพัฒนาและสนับสนุนแหล่งเรียนรู้เครือข่ายส่วนภูมิภาคในการนำแนวคิดห้องสมุดมีชีวิต และ Discovery Museum ไปขยายผลอย่างต่อเนื่องและเปิดให้บริการแล้วจำนวนรวม 35 แห่ง โดย สปร. มีผลการดำเนินงานสำคัญที่ตอบสนองยุทธศาสตร์และนโยบายด้านการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตสรุปได้ ดังนี้

- **ด้านพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้** ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศการเรียนรู้สาธารณะ และการพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัยให้สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ พัฒนาศักยภาพ ทักษะความรู้ และการต่อยอดอาชีพ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัย โดยได้ดำเนินงานสำคัญ ได้แก่

- 1) **งานพัฒนาเชื่อมโยงห้องสมุดออนไลน์แห่งชาติ** สถาบันอุทยานการเรียนรู้ (สอร.) ได้พัฒนาและให้บริการระบบ TK Public Online Library เพื่อเป็นช่องทางในการขยายโอกาสการเข้าถึงหนังสือและสื่อการเรียนรู้สร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ต่อเยาวชน และประชาชนทั่วไปให้ทั่วถึงมากยิ่งขึ้น โดยผู้ใช้บริการสามารถดาวน์โหลดแอปพลิเคชันเพื่อยืม/คืน e-book, audio book, VDO-Streaming ในระบบ IOS และ Android บนอุปกรณ์ SMART Device และคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (PC) ทั้งนี้ ได้มีการพัฒนาแอปพลิเคชัน TK Public Online Library มาเป็น TK Read เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการได้มากยิ่งขึ้น ซึ่ง ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 มีผู้ใช้บริการเรียนรู้จำนวน 977,613 คน/ครั้ง จำนวนการยืม 526,433 ครั้ง สมัครสมาชิก 82,068 คน จำนวนสมาชิก (สะสม) 383,490 คน และมีหนังสือ สื่อการเรียนรู้ทั้งรูปแบบ e-book คลิปวิดีโอ หนังสือเสียง ให้บริการ 30,465 เล่ม/รายการ และในวันที่ 9 สิงหาคม 2565 บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ร่วมกับคณะอนุกรรมการด้านการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของประชาชนตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย บริษัท ช. การช่าง จำกัด (มหาชน) บริษัทเบงกอก เมโทร เน็ทเวิร์คส์ จำกัด ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ และ สอร. เปิด “ศูนย์การเรียนรู้ประชาชน (Public Learning Center) ชวนผู้โดยสารเปิดประสบการณ์เรียนรู้อ่านออนไลน์ TK Read ให้กับผู้ใช้บริการรถไฟฟ้า MRT สายสีน้ำเงิน และสร้างแรงบันดาลใจใหม่ ๆ ณ MRT สถานีสวนจตุจักร โดย สอร. คัดสรรหนังสือที่น่าสนใจ สร้างแรงบันดาลใจ ปลุกพลังสร้างสรรค์ การพัฒนาตนเองกว่า 300 เล่ม ทั้งภาษาไทยที่ให้บริการบนแอปพลิเคชัน TK Read และภาษาอังกฤษทางแอปพลิเคชัน Libby by Overdrive เพียงสแกน QR Code สามารถอ่านตัวอย่างหนังสือที่สนใจ และหากต้องการยืมหนังสือเพื่ออ่านฉบับเต็มสามารถดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน “TK Read” และ Overdrive บน iOS และ Android
- 2) **งานปลูกฝังวัฒนธรรมการเรียนรู้ผ่านพิพิธภัณฑ์** ดำเนินการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ผ่านพิพิธภัณฑ์ในรูปแบบ “สื่อออนไลน์” โดยการบริหารจัดการเนื้อหา องค์ความรู้และข่าวสารขององค์กรและเผยแพร่ทางช่องทางเว็บไซต์และ Social Media ของ สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ (สพร.) และได้ประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ผ่านพิพิธภัณฑ์สู่สาธารณะ โดยนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ผ่านพิพิธภัณฑ์ตามแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ในภารกิจของ สพร. ซึ่งในปีนี้มีจุดเน้นเรื่องการส่งเสริมองค์ความรู้ นิทรรศการ และงานกิจกรรมพิเศษที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์พื้นที่และอาคารมิวเซียมสยามซึ่งเป็นอาคารอนุรักษ์ที่จะมีอายุครบรอบ 100 ปี โดยนำเสนอกระบวนการพัฒนาองค์ความรู้และการนำเสนอในรูปแบบสื่อที่หลากหลาย เน้นการเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทาง

สรุปผลงานสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ออนไลน์ และบุคคลผู้ทรงอิทธิพล (influencer) จากการดำเนินการข้างต้นส่งผลให้มีผู้สนใจและเข้าถึงกระบวนการเรียนรู้ผ่านพิพิธภัณฑ์ในเชิงพื้นที่ (on ground) ทั้งที่มีวิสัยทัศน์และเครือข่ายพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ในภูมิภาค (12 แห่ง) มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 392,942 คน นอกจากนี้ มีผลการรับรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ของ สพร. โดยมียอด (View) 60,262,340 คน/ครั้ง และผลการมีส่วนร่วม (engagement) 20,190,962 คน/ครั้ง (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

- **ด้านการพัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้** งานพัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้ 2 แห่ง และการขยายเครือข่ายทั่วประเทศ โดยให้บริการและบริหารจัดการต้นแบบแหล่งเรียนรู้ที่เป็นห้องสมุดมีชีวิต อุทยานการเรียนรู้ และพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้รูปแบบ Discovery Museum เพื่อเป็นการขยายโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ในทุกภูมิภาคของประเทศไทย โดยมีประชาชนที่ใช้บริการจากแหล่งเรียนรู้ทั้ง 2 แห่ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 332,040 คน อย่างไรก็ตาม แหล่งเรียนรู้ต้นแบบได้ปรับรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภายในแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
 - 1) **งานพัฒนาอุทยานการเรียนรู้ต้นแบบและบริการ** ดำเนินการพัฒนาอุทยานการเรียนรู้ต้นแบบและบริการ (TK park) ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 8 เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ภายใต้แนวคิด “ห้องสมุดมีชีวิต” ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการอ่าน การเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ยังคงเผชิญความท้าทายจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ยังมีการแพร่ระบาด ทั้งนี้ มีผลการดำเนินงาน ได้แก่ (1) จัดหาสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ 4,419 รายการ 6,093 เล่ม/ ชิ้น (2) จัดหาวารสารที่ทันสมัยให้บริการไม่น้อยกว่า 152 รายการ (3) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสู่สมาชิกในรูปแบบ e-mail จำนวน 285,528 ครั้ง (เครดิต) และ SMS จำนวน 166,229 ครั้ง (เครดิต) (4) สื่อสารข้อมูลข่าวสารของอุทยานการเรียนรู้ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ มีผู้มองเห็นเนื้อหาจำนวน 28,997,699 ครั้ง (5) มีผู้เข้าใช้บริการอุทยานการเรียนรู้ต้นแบบและบริการ ชั้น 8 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ 156,568 คน/ครั้ง (6) มีจำนวนสมาชิก (Active Member) จำนวน 23,692 คน (7) มีคณะเยี่ยมชมศึกษาดูงาน 38 คณะ จำนวน 962 คน (8) จัดส่งหนังสือและสื่อการเรียนรู้ให้แก่สมาชิกอุทยานการเรียนรู้ภายใต้กิจกรรม TK Book Delivery ซึ่งมีผู้ใช้บริการดังกล่าวจำนวน 6,576 คน เป็นต้น ทั้งนี้ ได้ดำเนินกิจกรรมสำคัญ อาทิ งานกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ On-Site และ Online ที่สอดคล้องกับสถานการณ์และการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประกอบด้วยกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพ กิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และกิจกรรมส่งเสริมทักษะสารสนเทศสื่อเทคโนโลยี ทั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ที่จัดขึ้นแบบ Off-Line และ Online ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 จำนวน 37,194 คน นอกจากนี้ยังมีการดำเนินโครงการ TK แจ้างเกิด สอ. ร่วมกับ School of Changemakers และ แหล่งเรียนรู้เครือข่าย จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ อุทยานการเรียนรู้ ศูนย์การศึกษากองทัพภาคที่ 2 จังหวัดนครราชสีมา อุทยานการเรียนรู้จังหวัดกระบี่ อุทยานการเรียนรู้ยะลา อุทยานการเรียนรู้นครราชสีมา อุทยานการเรียนรู้ปัตตานี อุทยานการเรียนรู้เมืองนครศรีธรรมราช อุทยานการเรียนรู้นครภูเก็ต Life Long Learning รับสมัครเยาวชนอายุ 15-18 ปี ที่สนใจอยากเริ่มต้นทำโครงการเพื่อสังคม ผ่านกระบวนการอบรมออนไลน์ กับโครงการ TK Dreammakers โดยมีเยาวชนที่ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการจำนวน 40 ทีม 120 คน
 - 2) **งานบริหารจัดการและพัฒนาพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้** ดำเนินการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ “มิวเซียมสยาม” เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ ผ่านบริการความรู้ ได้แก่ นิทรรศการหลัก กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ นิทรรศการหมุนเวียน และกิจกรรมสร้างสรรค์ต่าง ๆ โดยมีการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 และมาตรฐาน SHA+ อย่างเคร่งครัด โดยในปีนี้มีมิวเซียมสยามได้รับรางวัลสุดยอดสถานประกอบการมาตรฐาน SHA ประเภทกิจการนันทนาการและสถานที่ท่องเที่ยว สามดาว ในงาน “The Best of SHA Awards 2021” ที่สุดของมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัยที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2565 และเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ประจำปี พ.ศ. 2565 จากกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติได้ผ่าน

สรุปผลงานสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

การรับรอง “มาตรฐานห้องน้ำสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยว” อีกด้วย ถึงแม้ว่าในช่วงเดือนมกราคม 2565 ที่ผ่านมามีวีเอ็มซีเอ็มสยามต้องปิดให้บริการชั่วคราวตามมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 แต่จากผลการดำเนินงานในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา รวมทั้งการดำเนินการประชาสัมพันธ์และมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในเชิงพื้นที่เพิ่มขึ้นหลังจากที่มีการผ่อนปรนมาตรการจากทางรัฐบาลเป็นระยะ ๆ ส่งผลให้มีจำนวนผู้เข้ามาใช้บริการในพื้นที่สถาบันพิพิธภัณฑการเรียนรู้แห่งชาติ (มิวเซียมสยาม) จำนวน 175,472 คน

- **ด้านการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้** เป็นการขยายโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของหน่วยงานเครือข่ายให้กระจายทั่วทุกภูมิภาค ในรูปแบบอุทยานการเรียนรู้เครือข่าย และพิพิธภัณฑการเรียนรู้

1) งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้เครือข่าย

(1) สนับสนุนเครือข่ายที่เปิดให้บริการแล้วเป็นการขยายโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้/ห้องสมุดที่มีความทันสมัยไปสู่เด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไปในทุกภูมิภาคของประเทศไทย สอธ. จึงได้ร่วมมือกับหน่วยงานท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ซึ่ง ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 มีหน่วยงานเครือข่ายที่ร่วมมือกับ สอธ. ในการพัฒนาห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้ จำนวน 61 แห่ง ในพื้นที่ 33 จังหวัด ซึ่งมีห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้ของหน่วยงานเครือข่ายที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนภายใต้แนวคิด “ห้องสมุดมีชีวิต” อาทิ อุทยานการเรียนรู้ที่เปิดให้บริการเต็มรูปแบบแล้วจำนวน 31 แห่ง และห้องสมุดมีชีวิตระดับชุมชน จำนวน 21 แห่ง รวมทั้งดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนอุทยานการเรียนรู้และห้องสมุดมีชีวิตระดับชุมชนที่เปิดให้บริการแล้ว อาทิ ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานอุทยานการเรียนรู้ปัตตานี และร่วมกิจกรรมงานครบรอบ 15 ปี อุทยานการเรียนรู้ยะลา จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการสาระท้องถิ่นเมืองนครราชสีมาให้กับครูอาจารย์โรงเรียนเครือข่ายของอุทยานการเรียนรู้นครราชสีมา และร่วมกับ FabCafe Bangkok จัดกิจกรรม Global Goals Jam นอกจากนี้ สอธ. ได้ร่วมมือกับโครงการสหประชาชาติเพื่อการพัฒนา (UNDP) จัดทำโครงการ Train-the-trainers on SDG Education ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานเครือข่ายอุทยานการเรียนรู้ 8 แห่ง รวมถึงจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการออนไลน์ “ร่วมสร้างสรรค์เครือข่ายสู่เป้าหมายเดียวกัน” ประจำปี 2565 ในช่วงระหว่าง วันที่ 24-26 สิงหาคม 2565 เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานของแหล่งเรียนรู้เครือข่าย เข้าร่วมสัมมนาประจำปี เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในการดำเนินงานที่ผ่านมา รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้และทักษะใหม่ ๆ ตลอดจนเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรแหล่งเรียนรู้เครือข่ายโดยจัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “ร่วมสร้างสรรค์เครือข่าย สู่เป้าหมายเดียวกัน”

(2) สนับสนุนการจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ ได้มีการดำเนินงานสนับสนุนลงนาม และหารือกับกับหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ 1) ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถาบันอุทยานการเรียนรู้กับเทศบาลเมืองบ้านฉาง 2) ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ โครงการการจัดการส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระหว่าง สถาบันอุทยานการเรียนรู้ กับ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม 3) หารือกับเทศบาลนครตรัง และตกลงที่จะร่วมมือกันพัฒนาอุทยานการเรียนรู้นครตรังขึ้น 4) หารือกับ อบจ. ลำพูน และผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูนเพื่อแนะนำองค์กร และแสดงความจำนงค์ที่จะร่วมมือกับ อบจ. ลำพูนในการพัฒนาอุทยานการเรียนรู้ลำพูน 5) ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อพัฒนาอุทยานการเรียนรู้จังหวัดลำปาง 6) ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับ อบจ. สุรินทร์ ในการพัฒนาอุทยานการเรียนรู้จังหวัดสุรินทร์ 7) สอธ. ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางจัดกระบวนการระดมความคิดเห็น (Focus Group) กับภาคีเครือข่ายจังหวัดลำปาง และผู้มีส่วนได้เสีย รวม 60 คน 8) สอธ. ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถาบันอุทยานการเรียนรู้ กับเทศบาลนครตรังในการพัฒนา “อุทยานการเรียนรู้ นครตรัง” 9) สอธ. ร่วมจัดกิจกรรมระดมความคิดเห็น (Focus Group) ในการจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ โดยมีผู้แทนจากภาคีเครือข่าย และผู้มีส่วนได้เสียในจังหวัดสุรินทร์ เข้าร่วม 350 คน และ 10) สอธ. ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนาบ้านหนังสือกรุงเทพมหานครต้นแบบ 15 แห่ง

สรุปผลงานสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

2) งานถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนากระบวนนิเวศการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดำเนินงานในกิจกรรมสำคัญ ได้แก่ 1) การประชุมวิชาการประจำปี TK Forum 2022 สอว. จัดประชุมวิชาการประจำปี TK Forum 2022 หัวข้อ Learning City and Lifelong Learning Ecosystem เป็นงานประชุมออนไลน์ผ่านระบบ Zoom และ Facebook Live ในวันที่ 31 มีนาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 1,636 คน มียอดผู้ชมออนไลน์ 9,399 views และยอดการมีส่วนร่วม (Engagement) 2,442 คน/ครั้ง ประกอบด้วย การบรรยายพิเศษ 8 เรื่อง อาทิ (1) การบรรยายเรื่อง “Smart City, Smart Learning เมืองอัจฉริยะและรูปแบบการเรียนรู้หลังยุคโควิด” (2) การบรรยายเรื่อง “ระบบนิเวศการเรียนรู้กับความเปลี่ยนแปลงของโลกการงานอาชีพและทักษะใหม่” (3) การบรรยายเรื่อง “UNESCO GNLC: Empowering Civil Society, Strengthening Local Community” 2) จัดพิมพ์หนังสือ TK Lifelong Learning Focus โดยรวบรวมข้อมูลสารสนเทศและกรณีศึกษาทั้งของไทยและต่างประเทศ นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อขยายองค์ความรู้และความเข้าใจแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง จุดประกายและสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดการพัฒนาปรับตัว โดยเผยแพร่หนังสือไปยังห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดมหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 1,131 แห่ง 3) จัดทำสื่อออนไลน์ The KOMMON เพื่อเป็นช่องทางเผยแพร่กระจายความรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนากระบวนนิเวศการเรียนรู้ พื้นที่สาธารณะเพื่อการเรียนรู้ และห้องสมุดกับการเปลี่ยนแปลงสังคม ในปีงบประมาณ 2565 มียอดผู้อ่านเนื้อหาต่าง ๆ ทางเว็บไซต์ จำนวน 235,658 views ยอดคนเข้าถึง (Reach) ทาง Facebook 5,454,343 คน/ครั้ง และการมีส่วนร่วม (Engagement) 137,394 คน/ครั้ง 4) Solution Lab ห้องสมุดประชาชน “สาธารณะ” ณ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2 กิจกรรม มาทดลองจัดในพื้นที่ห้องสมุดประชาชนตลอดเดือน ก.ค. - ส.ค. 2565 เพื่อทดสอบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ได้แก่ (1) กิจกรรมต้นแบบ ‘ห้องเรียนร่วมสำหรับทุกคน’ (Learning Commons) และ (2) กิจกรรมต้นแบบ ‘ดูหนังท่ามกลางหนังสือ’ (Movies in Library) 5) เวิร์กชอป “สร้างสรรค์พื้นที่การเรียนรู้ที่ไม่ต้องอยู่แค่...ในห้องเรียน” ร่วมกับ TED Circles เพื่อระดมความคิดจากคนรุ่นใหม่ที่สนใจเรื่องการศึกษาสร้างสรรค์รูปแบบหรือวิธีการพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ในพื้นที่สาธารณะ ได้กิจกรรมต้นแบบจำนวน 6 กิจกรรม 6) ห้องสมุดมนุษย์ (Human Library) ร่วมกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตเพื่อการพัฒนาคนยุค คณະมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จัดเวิร์กชอปออนไลน์และออนไซต์ “แนวคิดและแนวทางการจัดทำห้องสมุดมนุษย์ ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้” เพื่อให้เยาวชนกลุ่มเป้าหมายเกิดความเข้าใจและได้ทดลองฝึกการเป็นหนังสือมนุษย์ (Human Book) มีเยาวชนจากทั้งสามจังหวัดเข้าร่วมจำนวน 55 คน ผู้สังเกตการณ์ในพื้นที่จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น 62 คน

3) งานขยายผลพัฒนาพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ภูมิภาค ดำเนินการขยายผลการพัฒนาพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้สู่ภูมิภาคจังหวัด และท้องถิ่น ให้เป็นแหล่งเรียนรู้สาธารณะและส่งเสริมให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืนต่อไป โดยในปี 2565 ได้ดำเนินงานต่าง ๆ ดังนี้

- งานพัฒนาต้นแบบพิพิธภัณฑ์ภูมิภาค ซึ่งมีเป้าหมายที่จะขยายผลแนวคิดและพัฒนาพิพิธภัณฑ์ในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ และเกิดการต่อยอดพัฒนาความร่วมมือในการทำงานเพื่อเป็นสาธารณูปโภคทางการศึกษาของประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป โดยในช่วงที่ผ่านมา สพร. ได้ดำเนินการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับ 4 หน่วยงาน นอกจากนี้มีการดำเนินการพัฒนาแผนแม่บท “มิวเซียมสิงห์บุรี” พร้อมทั้งออกแบบและติดตั้งนิทรรศการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการในเดือนกรกฎาคม 2565 และดำเนินการจัดทำแผนแม่บทด้านการออกแบบนิทรรศการให้กับ “พิพิธภัณฑ์การไฟฟ้าไทย” โดยในช่วงที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ฯ แล้วเสร็จและเปิดให้บริการเรียบร้อยแล้วจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ 1) หอพระประวัติสมเด็จพระสังฆราชฯ จ.กาญจนบุรี 2) พิพิธภัณฑ์สุริยานุวัตรเพื่อการพัฒนาประเทศ 3) พิพิธภัณฑ์ชาวกูย และ 4) พิพิธภัณฑ์การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.)
- งานเผยแพร่องค์ความรู้ต้นแบบพิพิธภัณฑ์ ดำเนินงานขยายผลองค์ความรู้ในด้านการบริหารจัดการเครือข่ายพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ของ สพร. โดยได้ดำเนินการจัดการอบรมกระบวนการบริหารพิพิธภัณฑ์

สรุปผลงานสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

และการออกแบบสื่อเรียนรู้ ให้กับมิวเซียมสิงห์บุรีและพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ ยังมีการจัดกิจกรรมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาดูงานให้กับมิวเซียมลำปาง เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2565 และคณะผู้พัฒนาโครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์คาบสมุทรสทิงพระ จ. สงขลา โดยร่วมนำเสนอแนวคิดของพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ และประโยชน์ของการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้สาธารณะในพื้นที่ให้กับการจัดทำประชาพิจารณ์ในโครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์คาบสมุทรสทิงพระ จ. สงขลา รวมถึงการจัดกิจกรรมสัมมนาเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ เพื่อเปิดพื้นที่ให้บุคลากรด้านพิพิธภัณฑ์ได้เพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ทำงาน ตลอดจนเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรของมิวเซียมสยามกับบุคลากรของเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนดำเนินกิจกรรมความร่วมมือระหว่างกันต่อไป โดยการเชิญบุคลากรของเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ไม่น้อยกว่า 100 แห่ง เข้าร่วมสัมมนาผ่าน Museum Thailand Platform ซึ่งจะจัดงานในรูปแบบออนไลน์ผ่าน Facebook LIVE: Museum Thailand และโปรแกรม ZOOM Meeting ระหว่างวันที่ 22-23 กันยายน 2565 มียอดการรับรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (Views) จำนวน 13,500 คน/ครั้ง และยอดการมีส่วนร่วม (Engagement) ผ่านช่องทางออนไลน์ จำนวน 3,088 คน/ครั้ง

- งานติดตามความก้าวหน้าให้คำปรึกษาและประเมินผลการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์เครือข่าย สพร. ได้ให้คำปรึกษาแนวทางการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ รวมถึงงานด้านออกแบบนิทรรศการให้กับ 7 หน่วยงาน ได้แก่ 1) ชุมชนบ้านไร่ประชาสรรค์-สมัยทวารวดี จ.นครสวรรค์ 2) อาศรมศิลป์ วิทยาลัยลักษณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จ.นครศรีธรรมราช 3) พิพิธภัณฑ์บ้านป่องนัง ค่ายสุรศักดิ์มนตรี จ.ลำปาง 4) สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และ 5) พิพิธภัณฑ์ “บ้านเรียนรู้เลขที่ 69” ชุมชนริมน้ำจันทบุรี จ.จันทบุรี 6) พิพิธภัณฑ์ซากดึกดำบรรพ์ อบต.กำแพง จ.สตูล และ 7) พิพิธภัณฑ์แห่งเรียนรู้การประปาไทย